

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας
Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ - ΕΣΠΑ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΠΠΠ & ΔΕ

Αθήνα, 12/04/2013

ΕΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Αρ. Πρωτ.: 16137/ΕΥΘΥ 293

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα

Ταχ. Κώδικας : 105 63

Πληροφορίες: Α. Αρβανίτη

Τηλ. : 210- 3742004

Fax : 210- 3742060

Προς: Όλες τις ΕΥ

ΘΕΜΑ: Διευκρινιστική εγκύκλιος για τις δαπάνες προσωπικού και τις δαπάνες μετακίνησης σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ (Άρθρο 32 και 32Α της ΥΠΑΣΥΔ αριθμ. 5058/ΕΥΘΥ 138/ΦΕΚ 292/13.2.2013)

Μετά την έκδοση της αριθμ. 5058/ΕΥΘΥ 138/ΦΕΚ 292/13.2.2013) ΥΑ περί τροποποίησης της ΥΠΑΣΥΔ και με αφορμή ερωτήματα που προέκυψαν σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 32 και 32Α διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

Α. ΑΡΘΡΟ 32**1. Προσωπικό δικαιούχου**

Οι δαπάνες προσωπικού είναι γενικά επιλέξιμες στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων πράξεων τα οποία υλοποιούνται με ίδια μέσα δηλαδή με πόρους που ήδη διαθέτει ο δικαιούχος συμπληρούμενα με άλλους πόρους, απαιτούμενους για την εκτέλεση της πράξης, τους οποίους ο δικαιούχος μπορεί να προμηθεύεται με βάση τους ισχύοντες κανόνες.

Σε ότι αφορά ειδικότερα τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση μιας συγχρηματοδοτούμενης πράξης, αυτά μπορούν είτε να ανήκουν στο προσωπικό του δικαιούχου είτε να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο πλαίσιο της πράξης στη βάση δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών. Στην τελευταία περίπτωση τα φυσικά πρόσωπα δεν ανήκουν στο προσωπικό του δικαιούχου και η απασχόλησή τους στην πράξη διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 38 της ΥΠΑΣΥΔ (υπεργολάβοι).

Το προσωπικό του δικαιούχου δύναται να διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο.

1.1 Ως τακτικό προσωπικό νοείται το σύνολο των φυσικών προσώπων που απασχολείται στο δικαιούχο στη βάση σύμβασης εξαρτημένης εργασίας (περιλαμβάνονται οι λειτουργοί, υπάλληλοι και μισθωτοί του δημοσίου καθώς και υπάλληλοι με συμβάσεις εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου). Αυτά τα φυσικά

πρόσωπα απασχολούνται στο δικαιούχο σε συνεχή βάση για το χρονικό διάστημα που ορίζεται από τη σύμβαση, για την κάλυψη των όποιων αναγκών του δικαιούχου και ανεξάρτητα από την υλοποίηση ή μη του συγχρηματοδοτούμενου έργου από αυτόν. Είναι αυτονόητο ότι η προαναφερόμενη απασχόληση του τακτικού προσωπικού μπορεί να είναι πλήρους ή μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εργατική νομοθεσία.

1.2 Ως έκτακτο προσωπικό νοείται το σύνολο των φυσικών προσώπων που συμβάλλεται με το δικαιούχο προκειμένου να απασχοληθεί στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης πράξης και μόνο. Τα φυσικά πρόσωπα συμβάλλονται με το δικαιούχο με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, πλήρους ή μερικής απασχόλησης. Το χρονικό διάστημα της σύμβασης ορισμένου χρόνου σε αυτή την περίπτωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο της διάρκειας υλοποίησης της πράξης και η σύμβαση λύεται το αργότερο στο χρόνο ολοκλήρωσης της πράξης στην οποία αφορά η σύμβαση.

1.2.1 Τα φυσικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το δικαιούχο με σύμβαση μίσθωσης έργου μπορούν, επίσης, να θεωρηθούν ως έκτακτο προσωπικό του δικαιούχου.

Σύμφωνα με το άρθρο 681 του Αστικού Κώδικα, μίσθωση έργου είναι η σύμβαση που έχει ως περιεχόμενο την εκτέλεση έργου από τον ένα συμβαλλόμενο (εργολάβος - ανάδοχος) χάριν του άλλου (εργοδότης - δικαιούχος) έναντι αμοιβής, δηλαδή στη σύμβαση μίσθωσης έργου οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην επίτευξη του συμφωνηθέντος τελικού αποτελέσματος – παραδοτέου και η λήξη της σχετικής σύμβασης επέρχεται αυτομάτως με την εκτέλεση της πράξης.

Ειδικά για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου από υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα με φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 681 κ.ε. του Αστικού Κώδικα ή με άλλες, εφαρμόζεται η διαδικασία που ορίζουν οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/1997, όπως ισχύει κάθε φορά.

Όλες οι συμβάσεις που αφορούν σε έκτακτο προσωπικό αναφέρουν ρητά τη φύση της προσφερόμενης εργασίας ή του έργου σε σχέση με τη συγχρηματοδοτούμενη πράξη.

2. Δαπάνες προσωπικού

Ο δικαιούχος που υλοποιεί μια συγχρηματοδοτούμενη πράξη με ίδια μέσα αποζημιώνεται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα για το κόστος υλοποίησης της πράξης. Στην περίπτωση που χρησιμοποιεί το προσωπικό του, οι δαπάνες προσωπικού που δηλώνονται στη συγχρηματοδοτούμενη πράξη θα πρέπει να ταυτίζονται με το κόστος του δικαιούχου για την απασχόληση του προσωπικού αυτού, τακτικού ή έκτακτου, στην πράξη. **Το κόστος του δικαιούχου για την απασχόληση του προσωπικού στη συγχρηματοδοτούμενη πράξη τεκμηριώνεται με βάση το χρόνο απασχόλησης του προσωπικού στην πράξη, και το μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού αυτού για το δικαιούχο φορέα.**

3. Μεικτό Ωριαίο Κόστος Μισθοδοσίας

Ο υπολογισμός του μεικτού ωριαίου κόστους μισθοδοσίας στηρίζεται στον προσδιορισμό των παραγωγικών ωρών του κάθε εργαζόμενου.

Ως «παραγωγικές ώρες» ορίζεται : ο αριθμός ωρών εργασίας που διατίθενται **από έναν εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης** σε ένα έτος για την απασχόλησή του στις διάφορες δραστηριότητες του δικαιούχου.

Ως «εργασία πλήρους απασχόλησης» θεωρείται η εργασία για **8 ώρες/ημέρα και 5 ημέρες/εβδομάδα** .

Οι ετήσιες παραγωγικές ώρες εργασίας για όλες τις κατηγορίες προσωπικού πλήρους απασχόλησης ορίζονται σε 1.680 ώρες, μη υπολογιζόμενων των Σαββατοκύριακων, επίσημων αργιών, αδειών, εκπαίδευσης κλπ όπως αναλύεται στον παρακάτω πίνακα.

Ημέρες έτους:	365
Μείον Σαββατοκύριακα:	104
Μείον Ετήσια άδεια:	25
Μείον Επίσημες αργίες:	14
Μείον Ασθένεια, εκπαίδευση, άλλα:	12
Παραγωγικές Ημέρες Εργασίας ανά έτος:	210
Παραγωγικές Ώρες ανά Ημέρα:	8
Παραγωγικές Ώρες ανά Εβδομάδα:	8*5=40
Παραγωγικές Εβδομάδες ανά έτος:	210:5=42
Παραγωγικές Ώρες ανά έτος:	8*210=1.680
Παραγωγικές Ώρες ανά μήνα (μέσος αριθμός):	1.680:12=140

Για τον υπολογισμό της χρονοχρέωσης (μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας) λαμβάνονται οι μεικτές τακτικές ετήσιες αποδοχές του προσωπικού, οι οποίες ανάγονται σε μεικτό ωριαίο κόστος αφού διαιρεθούν με το σύνολο των 1680 ετήσιων παραγωγικών ωρών ανεξάρτητα κατηγορίας προσωπικού.

Το μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας υπολογίζεται για κάθε εργαζόμενο με βάση τα παραπάνω στοιχεία, όπως αυτά διαμορφώνονται στη χρονική περίοδο υπολογισμού του ωριαίου κόστους.

Οι μεικτές τακτικές ετήσιες αποδοχές του εργαζόμενου προσδιορίζονται από τη σύμβαση του με το φορέα ή από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο. Σε αυτές περιλαμβάνονται και τυχόν επιδόματα/επιμίσθια που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου, στο πλαίσιο των τακτικών του αποδοχών. Δεν περιλαμβάνονται όμως τυχόν πρόσθετες ή έκτακτες αποδοχές ή επιμίσθια του εργαζόμενου που καταβάλλονται σε μη σταθερή βάση και δεν προσδιορίζονται από τη σύμβαση εργασίας ή το θεσμικό πλαίσιο.

Επίσης περιλαμβάνονται οι εργοδοτικές εισφορές που επιβαρύνουν το μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας, εφόσον αυτές **είναι πραγματικές**, αποδίδονται δηλαδή από το δικαιούχο στον ασφαλιστικό φορέα του εργαζόμενου.

Όταν από την νομοθεσία δεν απαιτούνται για την εργασία στη συγχρηματοδοτούμενη πράξη εργοδοτικές εισφορές για την κοινωνική ασφάλιση του εργαζόμενου, οι εργοδοτικές εισφορές δεν συνυπολογίζονται στις μεικτές τακτικές ετήσιες αποδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του μεικτού ωριαίου κόστους μισθοδοσίας που θα χρησιμοποιηθεί στη συγχρηματοδοτούμενη πράξη.

Παράδειγμα 1:

Υπολογισμός μεικτού ωριαίου κόστους μισθοδοσίας προσωπικού συγχρηματοδοτούμενης πράξης :

Κατά τη διάρκεια ενός έτους, ένα φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε ένα δικαιούχο βάση σύμβασης εργασίας η οποία προβλέπει 8 ώρες εργασίας για 5 ημέρες την εβδομάδα και ετήσια αμοιβή 30.000€ και ετήσιες εργοδοτικές εισφορές 6.000€. Το φυσικό πρόσωπο απασχολείται εντός του ωραρίου του και για 120 ώρες σε μια συγχρηματοδοτούμενη πράξη.

Η χρέωση στην πράξη γίνεται ως εξής:

- μεικτό ωριαίο κόστος = $(30.000 + 6.000)€ / 1680 = 21,43€$
- κόστος προσωπικού για το δικαιούχο που θα δηλωθεί στη συγχρηματοδοτούμενη πράξη = $120 \text{ ώρες} * 21,43€ = 2.571,6€$.

Παράδειγμα 2:

Υπολογισμός μεικτού ωριαίου κόστους προσωπικού για πρόσθετη απασχόληση :

Κατά τη διάρκεια ενός έτους, ένα φυσικό πρόσωπο δημόσιος υπάλληλος απασχολείται στο φορέα του για 8 ώρες εργασίας και για 5 ημέρες την εβδομάδα, ετήσια αμοιβή 30.000€ και ετήσιες εργοδοτικές εισφορές 6.000€. Το φυσικό πρόσωπο θα απασχοληθεί πρόσθετα του ωραρίου σε μια συγχρηματοδοτούμενη πράξη την οποία ο φορέας του έχει αναλάβει ως δικαιούχος. Η απασχόληση αυτή ανέρχεται σε 40 ώρες ανά μήνα και για 3 μήνες, η δε πρόσθετη αμοιβή που θα λάβει για αυτή την πρόσθετη απασχόληση δεν επιβαρύνεται με εργοδοτικές εισφορές.

Η χρέωση στο έργο γίνεται ως εξής:

- μεικτό ωριαίο κόστος = $(30.000)€ / 1680 = 17,86€$
- κόστος προσωπικού για το δικαιούχο που θα δηλωθεί στη συγχρηματοδοτούμενη πράξη = $120 \text{ ώρες} * 17,86€ = 2.143,2€$.

Σημείωση

Είναι αυτονόητο ότι το ποσό των 2.571,6€ δεν αποτελεί την αμοιβή του φυσικού προσώπου για τη συμμετοχή του στην πράξη αλλά το κόστος του δικαιούχου για την απασχόληση του φυσικού προσώπου στο έργο. Η αμοιβή του φυσικού προσώπου στην πρώτη περίπτωση θα προσδιοριστεί από το φορέα του με βάση το ποσό των 2.571,6€ αφού αφαιρεθούν από αυτό οι εργοδοτικές εισφορές και οι άλλες νόμιμες κρατήσεις.

Στη δεύτερη περίπτωση η αμοιβή του φυσικού προσώπου προσδιορίζεται από το φορέα του με βάση το ποσό των 2.143,2€ αφού αφαιρεθούν από αυτό οι νόμιμες κρατήσεις στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται εργοδοτικές εισφορές.

Ο υπολογισμός του μεικτού ωριαίου κόστους μισθοδοσίας βασίζεται στις παραγωγικές ώρες που αντιστοιχούν σε προσωπικό με συμβάσεις πλήρους απασχόλησης δηλαδή σε εργασία 8 ωρών ανά ημέρα και 5 ημερών ανά εβδομάδα, ώστε να υπάρχει ενιαίος τρόπος υπολογισμού. Οποιαδήποτε διαφοροποίηση, μεταξύ των συμβατικών ωρών απασχόλησης του προσωπικού στο δικαιούχο με αυτήν της πλήρους απασχόλησης, όπως αυτή ορίζεται παραπάνω, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με τη χρήση του Ισοδύναμου Πλήρους Απασχόλησης.

Το «**Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης**» (ΙΠΑ) ορίζεται ως ο συνολικός αριθμός ετήσιων συμβατικών ωρών εργασίας δια του ετήσιου αριθμού ωρών που πραγματοποιούνται σε θέσεις πλήρους απασχόλησης. Ένα ΙΠΑ είναι ισοδύναμο με έναν εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης.

Παράδειγμα :

Υπολογισμός μεικτού ωριαίου κόστους μισθοδοσίας με το «Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης»:

Έστω ότι ο χρόνος απασχόλησης φυσικού προσώπου του προηγούμενου παραδείγματος προβλέπει, με βάση τη σύμβασή του, 20 ώρες απασχόλησης την εβδομάδα. Ο ετήσιος χρόνος απασχόλησης του φυσικού προσώπου στο δικαιούχο υπολογίζεται σε $20 \times 42 = 840$ ώρες/έτος και το Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης υπολογίζεται σε $840/1680 = 0,5$ ΙΠΑ.

Η χρέωση στο έργο γίνεται ως εξής:

Το ωριαίο κόστος μισθοδοσίας ανέρχεται σε :

$$(36.000\text{€}/\text{ΙΠΑ})/1680 = (36.000/0,5)/1680 = 72.000/1680 = 42,86\text{€}$$

Το κόστος του ερευνητή που θα δηλωθεί στο έργο ανέρχεται σε $42,86 \times 840 = 36.000\text{€}$

Το ωριαίο κόστος μισθοδοσίας θα παραμένει σταθερό κατά την φάση εκτέλεσης του έργου, εφόσον δεν μεταβάλλονται τα επιμέρους στοιχεία υπολογισμού του. Στην περίπτωση που η πληρωμή προσωπικού του δικαιούχου για τη συμμετοχή του σε συγχρηματοδοτούμενη πράξη γίνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου η πληρωμή γίνεται με βάση το ωριαίο κόστος μισθοδοσίας όπως αυτό προσδιορίζεται κατά το χρόνο εκτέλεσης του φυσικού αντικειμένου.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δικαιούχος επιχορηγείται για τη λειτουργία του από τον κρατικό προϋπολογισμό ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή χρηματοδότησης, αποδεικνύεται λογιστικά ότι για τις δαπάνες του προσωπικού (τακτικού και έκτακτου) που απασχολούνται στη συγχρηματοδοτούμενη πράξη δεν υφίσταται διπλή χρηματοδότηση της ίδιας δαπάνης.

Επισημαίνεται ότι τα παραπάνω δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που το κόστος για την απασχόληση προσωπικού σε συγχρηματοδοτούμενη πράξη προσδιορίζεται από το θεσμικό πλαίσιο.

Επιπλέον δεν απαιτείται ο υπολογισμός του ωριαίου κόστους μισθοδοσίας με βάση τις παραγωγικές ώρες, ως ανωτέρω, για τις περιπτώσεις τακτικού ή έκτακτου προσωπικού πλήρους ή μερικής απασχόλησης, το οποίο απασχολείται 100% σε ένα

συγχρηματοδοτούμενο έργο. Οι δαπάνες που δηλώνονται στην πράξη, για την περίπτωση αυτή, αντιστοιχούν στο συνολικό κόστος του δικαιούχου για την απασχόληση του προσωπικού όπως αυτό προβλέπεται από την οικεία σύμβαση.

4. Χρόνος απασχόλησης του προσωπικού σε συγχρηματοδοτούμενη πράξη.

Ο χρόνος απασχόλησης του προσωπικού του δικαιούχου σε μια συγχρηματοδοτούμενη πράξη αφορά στις πραγματικές ώρες εργασίας σε επίπεδο φυσικού προσώπου που αναλώνονται στην πράξη. Ο χρόνος αυτός υπόκειται σε ανώτατα όρια τα οποία καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τον συμβατικό χρόνο απασχόλησης του προσωπικού στο φορέα (ώρες εργασίας που προβλέπονται από τη σύμβαση εργασίας ή το θεσμικό πλαίσιο) και την παρ. 7 του άρθρου 32 της ΥΠΑΣΥΔ.

Ειδικότερα ένα φυσικό πρόσωπο που ανήκει στο προσωπικό του δικαιούχου μπορεί να απασχοληθεί για όλες τις δραστηριότητες που αναλαμβάνει στο πλαίσιο της εργασίας του στο δικαιούχο μέχρι και 3 ώρες ημερησίως ή 10 ώρες την εβδομάδα κατά μέγιστο, πέραν του χρόνου πλήρους απασχόλησης που αντιστοιχεί στο ωράριο εργασίας των 40 ωρών εβδομαδιαίας εργασίας ή των 1680 ωρών ετησίως..

Η απασχόληση πέραν των συμβατικών ωρών εργασίας μπορεί να γίνεται είτε ως υπερωριακή είτε ως πρόσθετη απασχόληση ανάλογα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το δικαιούχο και το προσωπικό του. Σε κάθε περίπτωση τα όρια χρονικής απασχόλησης της προηγούμενης παραγράφου δύναται να περιορίζονται περαιτέρω από τα ισχύοντα κάθε φορά όρια είτε για την υπερωριακή απασχόληση είτε για τις αμοιβές προσωπικού.

Σημειώνεται ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως χρόνος απασχόλησης σε μια συγχρηματοδοτούμενη πράξη ο χρόνος που αφαιρείται από τις ημέρες του έτους για τον προσδιορισμό του παραγωγικού χρόνου όπως για παράδειγμα Σαββατοκύριακα, χρόνος κανονικής άδειας, αναρρωτικής άδειας κλπ.

Η πέραν του συμβατικού χρόνου απασχόληση (πρόσθετη ή υπερωριακή) της παραγράφου 7 του άρθρου 32 αφορά σε χρόνο απασχόλησης στην ο έργο πέραν του παραγωγικού χρόνου των 1680 ωρών ετησίως. Οι δαπάνες για αυτό το χρόνο είναι επιλέξιμες ακόμα και για το προσωπικό πλήρους απασχόλησης για το οποίο με βάση το θεσμικό πλαίσιο καθορίζεται συμβατικός χρόνος ή ελάχιστος υποχρεωτικός χρόνος μικρότερος από 40 ώρες την εβδομάδα.

Παράδειγμα :

Προσδιορισμός μέγιστου χρόνου απασχόλησης προσωπικού σε συγχρηματοδοτούμενη πράξη:

Προσωπικό με συμβατικό ωράριο απασχόλησης τέσσερις (4) ώρες την ημέρα έχει δυνατότητα να απασχοληθεί **επιπρόσθετα** (πέραν των τεσσάρων συμβατικών ωρών) στο φορέα του για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων μέχρι 4 παραγωγικές +2 πρόσθετες ή υπερωριακές =6 ώρες ή 4 παραγωγικές+3 = 7 ώρες κατά μέγιστο σε μία ημέρα με την προϋπόθεση ότι η υπερωριακή ή η πρόσθετη απασχόληση:

- είναι απαραίτητη για την πράξη, έχει δηλαδή εγκριθεί από τη Διαχειριστική Αρχή
- η πρόσθετη/υπερωριακή απασχόληση δεν υπερβαίνει τις 10 ώρες/εβδομάδα
- είναι δυνατή με βάση το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου

5. Φύλλα χρονοχρέωσης

Η δήλωση των δαπανών για αμοιβές του τακτικού προσωπικού του δικαιούχου και του έκτακτου προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, θα συνοδεύεται από μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης. Στα φύλλα χρονοχρέωσης θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και πράξη στο δικαιούχο (πλήρης καταγραφή του χρόνου απασχόλησης του εργαζόμενου στο δικαιούχο στο πλαίσιο του παραγωγικού και του τυχόν πρόσθετου/υπερωριακού χρόνου απασχόλησης του π.χ. ώρες απασχόλησης σε έργα του ΕΣΠΑ, έργα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, λοιπά έργα, κλπ). Τα μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης υπογράφονται από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.

Τα ανωτέρω μηνιαία απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης μπορεί να υπογράφονται μόνο από τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου στις περιπτώσεις που συνοδεύονται από μηνιαία φύλλα χρονοχρέωσης ανά συγχρηματοδοτούμενο υπόεργο υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο του έργου.

Επισημαίνεται ότι το προσωπικό που απασχολεί ο δικαιούχος με σύμβαση μίσθωσης έργου, προκειμένου να παρέχει συγκεκριμένο έργο εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, θεωρείται ότι ασκεί ιδιωτικό έργο, και ως εκ τούτου δεν προκύπτει υποχρέωση τήρησης φύλλων χρονοχρέωσης.

6. Χρόνος εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32

Οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στην ΥΑ και ειδικότερα στο άρθρο 32 ισχύουν από τη δημοσίευσή της στο ΦΕΚ, δηλ από 13.2.2013.

Ειδικότερα για τις ενεργές συμβάσεις που έχουν συναφθεί σε προγενέστερο χρονικό σημείο από το χρόνο έναρξης ισχύος της ΥΠΑΣΥΔ ισχύουν τα εξής:

1. το φυσικό αντικείμενο το οποίο έχει εκτελεσθεί πριν από τις 13.2.2013 και δεν έχει αποπληρωθεί μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, αποπληρώνεται με τους όρους που ίσχυαν μέχρι τις 13.2.2013.

2. οι συμβάσεις μίσθωσης έργου που έχουν συναφθεί πριν την έναρξη ισχύος της ΥΠΑΣΥΔ παράγουν όλες τις έννομες συνέπειες μέχρι τη λήξη τους ή μέχρι την εκτέλεση του έργου.
3. ο πρόσθετος χρόνος απασχόλησης, πέραν του συμβατικού ή και του παραγωγικού των 1680 ωρών, όπως έχει εγκριθεί στις αποφάσεις αυτεπιστασίας μέχρι 13.2.2013, και οι σχετικές με αυτό το χρόνο αμοιβές του προσωπικού των δικαιούχων, θα πρέπει να επανεξετασθούν σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του άρθρου 32.

Β. ΑΡΘΡΟ 32Α**1. Καθορισμός των ανώτατων ορίων της εκτός έδρας αποζημίωσης και των εξόδων μετακίνησης του προσωπικού των δικαιούχων σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ**

Οι δαπάνες για εκτός έδρας αποζημίωση και για έξοδα μετακίνησης προσδιορίζονται από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου και είναι επιλέξιμες από τα ΕΠ του ΕΣΠΑ **μέχρι των ανώτατων ορίων που προσδιορίζονται από την ΥΑ (ΦΕΚ Β' 760/15.6.2001 Αριθ. 19248/60/ΓΔΑΠΠΔΕ)**, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Τα προβλεπόμενα ανώτατα όρια που καθορίζονται στην ως άνω ΥΑ έχουν ως ακολούθως:

Α. Για το εσωτερικό:

α. Δαπάνη μετακίνησης με οποιοδήποτε μέσο μαζικής μεταφοράς. Επιτρέπεται επίσης η μετακίνηση με όχημα ιδιωτικής χρήσης για την οποία χορηγείται χιλιομετρική αποζημίωση δέκα πέντε λεπτών (0,15 €) καθώς και η δαπάνη διοδίων μέσω του εθνικού οδικού δικτύου.

β. Δαπάνη διανυκτέρευσης έως εξήντα τέσσερα ευρώ (64 ευρώ) στην οποία μπορεί να συμπεριλαμβάνεται πρόγευμα. Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής και το Νομό Θεσσαλονίκης η παραπάνω δαπάνη ανέρχεται σε ογδόντα οκτώ ευρώ (88 ευρώ). Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 20% κατά την θερινή περίοδο Ιουλίου - Σεπτεμβρίου.

γ. Ημερήσια αποζημίωση (συμπεριλαμβανομένης της ημέρας αναχώρησης) πενήντα έξι (56) ευρώ.

Επισημαίνεται ότι η ίδια αποζημίωση για την ημέρα επιστροφής (ως ημέρα επιστροφής θεωρείται η επόμενη ημέρα από τη λήξη των εργασιών) καταργείται.

Β. Για τις χώρες του εξωτερικού:

α. Δαπάνες μετακίνησης με οποιοδήποτε μέσο μαζικής μεταφοράς.

β. Δαπάνη διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 2685/1999 (ΦΕΚ 35 Α').

Ειδικότερα :

1. Σε όσους αποστέλλονται με ειδική αποστολή ή για εκτέλεση υπηρεσίας ή εκπαίδευση στο εξωτερικό, καταβάλλονται τα έξοδα διαμονής στο ξενοδοχείο, τα οποία υπολογίζονται κατά κανόνα στο νόμισμα της χώρας μετάβασης, όταν αυτό εντάσσεται στην κατηγορία των σταθερών ισοτιμιών, άλλως σε ΕΥΡΩ.

2. Τα ξενοδοχεία στα οποία επιτρέπεται η διαμονή των κατά την προηγούμενη παράγραφο μετακινουμένων στο εξωτερικό, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία εντάσσονται βάσει του άρθρου 4 του παρόντος, είναι τα εξής :

α. Σε ξενοδοχεία 5 αστέρων, οι της κατηγορίας Ια, καθώς και τα άτομα που συνοδεύουν αυτούς.

β. Σε ξενοδοχεία 4 αστέρων, οι της κατηγορίας Ιβ, Ιγ, Ιδ καθώς και της κατηγορίας ΙΙ.

γ. Σε ξενοδοχεία 3 αστέρων, οι της κατηγορίας III και IV.

Ειδικά, προκειμένου περί μετακινήσεων σε χώρες, στις οποίες επικρατούν ειδικές συνθήκες διαβίωσης, επιτρέπεται η διανυκτέρευση σε ξενοδοχεία κατηγορίας ανώτερης από εκείνη που δικαιούται ο μετακινούμενος, κατά τις προαναφερόμενες διακρίσεις.

γ. Ημερήσια αποζημίωση (συμπεριλαμβανομένης της ημέρας αναχώρησης), σε ογδόντα (80) ευρώ.

Επισημαίνεται ότι δεν προβλέπεται πλέον η καταβολή ημερήσιας αποζημίωσής για την ημέρα επιστροφής. Ως ημέρα επιστροφής, θεωρείται η επόμενη της περάτωσης των εργασιών.

Στις αποφάσεις ή εντολές μετακίνησης προσδιορίζεται η ημερομηνία μετακίνησης, ο αριθμός των ημερών εκτός έδρας, η αιτία, ο τόπος και το μέσο μετακίνησης. Για την Περιφέρεια Αττικής σαν εκτός έδρας αμοιβή λογίζεται κάθε μετακίνηση που πραγματοποιείται έξω από τα διοικητικά όρια της Περιφέρειας Αττικής και κάθε μετακίνηση στα νησιά της Περιφέρειας. Στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίων κάθε μετακίνηση έξω από το νησί όπου είναι η έδρα της Περιφέρειας λογίζεται σαν εκτός έδρας μετακίνηση. Σε περιπτώσεις μετακίνησης με προφορική εντολή, παρέχεται γραπτή έγκριση το αργότερο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία επιστροφής του μετακινούμενου στην έδρα του.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση.

Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ

Γ. Γιαννούσης

Α. Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υφυπουργού
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων - ΕΣΠΑ
3. Γραφείο Γενικού Δ/τή ΑΠΠ & ΔΕ
4. ΕΥΣ
5. ΕΥΣΣΑΑΠ
6. ΕΥ ΟΠΣ
7. ΕΥ Αρχή Πληρωμής

Πίνακας Αποδεκτών :**ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ****Υπουργείο Εξωτερικών**

1. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Προγραμμάτων στο Υπουργείο Εξωτερικών
Προϊστάμενο Ε.Υ., κ. Χρήστο Τσίρο
Βασ. Σοφίας 1, 106 71 Αθήνα

Υπουργείο Εσωτερικών

2. Ειδική Υπηρεσία **Εφαρμογής Ε.Π. του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων ΕΠ στη Γ.Γ. ΙΣΟΤΗΤΑΣ του Υπ. Εσωτερικών (ΕΥΕ-ΓΓΙ)**
Προϊσταμένη Ε.Υ., κα Σταματία Καφατσάκη
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
3. Ειδική Υπηρεσία **Στρατηγικού Σχεδιασμού, & Εφαρμογής Προγραμμάτων – ΥΠ.Δ.Μ. & Η.Δ.**
Προϊσταμένη Ε.Υ., κα Μουστακάτου Βασιλική
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

4. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **«Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013»**,
Προϊσταμένη Ε.Υ., κα Καρκούλη – Καραμαντζάνη Αναστασία
Μεναίχμου & Θεοφιλοπούλου 18, 117 43 Αθήνα

Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων

5. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Ψηφιακή Σύγκλιση**
Προϊστάμενο Ε.Υ., κ. Χρήστο Χαρόπουλο
Λέκκα 23-25, 105 62 Αθήνα
6. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των Ε.Π. του στόχου **Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία**
Προϊστάμενο Ε.Υ., κ. Εμμανουήλ Γεώργιο
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65
570 01 Πυλαία Θεσσαλονίκης
7. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα**
Προϊστάμενο Ε.Υ., κ. Μακρή Αλέξανδρο
Λεωφ. Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα
8. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας**
Προϊσταμένη Ε.Υ., κα Παπασιώπη Ζωή
Κόνιαρη 15, 114 71 Αθήνα
9. Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Μεταφορών
Προϊστάμενη Ε.Υ., κ. Οικονόμου Μαρία
Αγίας Σοφίας 10, 154 51 Νέο Ψυχικό
10. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Εφαρμογής των Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης στους τομείς του **Εμπορίου και της Προστασίας του Καταναλωτή**
Προϊσταμένη Ε.Υ., κα Καλλιόπη Σαμπάνη
Πλατεία Κάνιγγος 20, 106 77 Αθήνα

Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού

11. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**
Προϊστάμενο Ε.Υ., κ. Γώγο Σοφοκλή
Κωνσταντινουπόλεως 45-49, 11855 Αθήνα
12. Ειδική Υπηρεσία **Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων**
Προϊστάμενο Ε.Υ., κ. Βαλιάντζα Κων/νο
Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι

- 13.** Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης & Εφαρμογής των Δράσεων του Υπουργείου Παιδείας, δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων στους τομείς της **ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ και ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ)**
Προϊσταμένη Ε.Υ., κα Χρυσάφη Σοφία
Λεωφ. Μεσογείων 14-18, 115 27 Αθήνα

- 14.** Ειδική Υπηρεσία **Τομέα Πολιτισμού**
Προϊστάμενο κ. Νταή Παναγιώτη
Θεμιστοκλέους 87 & Μεθώνης, 106 81 Αθήνα

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

- 15.** Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη**
Προϊστάμενο Ε.Υ.,
Αεροπόρου Παπαναστασίου 34, 115 27 Αμπελόκηποι, Αθήνα
- 16.** Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Εφαρμογής των Δράσεων του ΥΠΕΚΑ στους τομείς της **ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ του ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**
Προϊστάμενο Ε.Υ.
Λεωφ. Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα
- 17.** Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων (ΕΥΣΠΕΔ)
Προϊσταμένη Ε.Υ. κα Κούρτελη Χρυσούλα
Ιτέας 2 & Ευρυτανίας, 115 23 Αθήνα

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας

- 18.** Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού**
Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Ντίκο Χρήστο
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
- 19.** Ειδική Υπηρεσία Δομή Σχεδιασμού και Οργάνωσης της Παρακολούθησης της Εφαρμογής και Αξιολόγησης των συστημικών παρεμβάσεων του Ε.Π. **Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού**
Προϊσταμένη Ε.Υ, κα Κομνηνού Μυρόπη
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
- 20.** Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Παρακολούθησης Δράσεων **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ)**
Προϊσταμένη Ε.Υ, κα Παπούλια Σταματία
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
- 21.** Ειδική Υπηρεσία **Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το ΕΚΤ**
Προϊσταμένη Ε.Υ., κα Ακαντζηλιώτου Μαρία
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
- 22.** Ειδική Υπηρεσία **για την Κοινωνική ένταξη και την Κοινωνική οικονομία**
Προϊσταμένη Ε.Υ., κα Οικονόμου Ουρανία
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα

Υπουργείο Υγείας

- 23.** Ειδική Υπηρεσία τομέα **Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**
Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Γεωργακόπουλο Γεώργιο
Γλάδστωνος 1Α, 106 77 Αθήνα
- 24.** Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής τομέα **Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**
Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Κουφάκη Αντώνη
Αβέρωφ 12Α, 104 33 Αθήνα

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

- 25.** Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος **Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013**
Προϊσταμένη Ε.Υ., κα Πολύζου Πολυξένη
Λεωφ. Αθηνών 58, 104 41 Αθήνα

26. Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα
Προϊσταμένη Ε.Υ. κα Πυριοβολή Παναγιώτα
Λεωφ. Αθηνών 58, 104 41 Αθήνα

27. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Αλιεία**
Προϊστάμενο Ε.Υ., κ. Δημήτρη Μητρόπουλο
Μιχαλακοπούλου 103, 115 27 Αθήνα

28. Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Δράσεων Ε.Π. **Αλιείας**
Προϊστάμενο Ε.Υ.,
Μιχαλακοπούλου 103, 115 27 Αθήνα

Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας - Θράκης

29. Προϊστάμενο ΕΔΑ, κ. Βασίλειο Πιτσινίγκο
Ηροδότου 28, 691 00 Κομοτηνή

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

30. Προϊσταμένη ΕΔΑ, κ. Ωραιοπούλου Αγγελική
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65
570 01 Πυλαία Θεσσαλονίκης

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

31. Προϊστάμενο ΕΔΑ, κ. Κιουρτσίδη Χαράλαμπο
ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας Διοικητήριο ΖΕΠ, 501 00 Κοζάνη

Περιφέρεια Ηπείρου

32. Προϊσταμένη ΕΔΑ, κα Ρόκκου Ελένη
8^{ης} Μεραρχίας 5-7, 45 445 Ιωάννινα

Περιφέρεια Θεσσαλίας

33. Προϊσταμένη ΕΔΑ, κα Σαραφίδου Μελομένη
Σωκράτους 111, 413 36 Λάρισα

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

34. Προϊστάμενο ΕΔΑ, κ. Οικονόμου Πέτρο
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

35. Προϊστάμενο ΕΔΑ, κα Σταθοπούλου Άλκηστη
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 264 41 Πάτρα

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

36. Προϊσταμένη ΕΔΑ κα Παπαθανασίου Αλεξάνδρα
Υψηλάντη 12, 351 00 Λαμία

Περιφέρεια Αττικής

37. Προϊστάμενο ΕΔΑ, κ. Λέμα Κωνσταντίνο
Λεωφ. Συγγρού 98-100, 117 41 Αθήνα

Περιφέρεια Πελοποννήσου

38. Προϊστάμενο ΕΔΑ, κ. Σκούρα Αναστάσιο
Πλατεία Εθνάρχου Μακαρίου, 221 00 Τρίπολη

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

39. Προϊστάμενο ΕΔΑ, κ. Πλακωτάρη Γεώργιο
1^ο χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

40. Προϊστάμενο ΕΔΑ, κ. Βουτσίνο Αντώνιο
Σ. Καράγιωργα 22, 841 00 Ερμούπολη

Περιφέρεια Κρήτης

41. Προϊσταμένη ΕΔΑ, κα Κασσωτάκη Μαρία
Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο